

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

Ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

Ὅσον ἔστι περὶ τοῦ τοῦ Πλάτωνος ἔργου
βουλομένου ἢ περὶ ποιήσεως καὶ ἄλλου καὶ
τῶν αὐτῶν ἔργων. (Ἰκκ. φιλολογία).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1884

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ὅμως ἀνακτισθεῖσα ἀμέσως ὑπῆρχε μέχρι τῶν χρόνων τῶν Καισάρων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Νικίας ὁ Νικηράτου, στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐξήκοντα ναυσὶ περι τὴν Λοκρίδα πλέων τὴν Ὀπουντίαν λήζεται τὰ πλοῖα αὐτῆς. Ἄλλ' ἐν ἔτει 424 οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ ἐν τῇ ἐν Δηλίῳ μάχῃ μεγάλην ἐπήνεγκον τοῖς Ἀθηναίοις φθορὰν διὰ τοῦ ἰππικοῦ αὐτῶν, ἀφικόμενοι καθ' ἣν στιγμὴν οἱ Θηβαῖοι εἶχον τρέψει αὐτοὺς εἰς φυγὴν. Μετὰ δὲ τὴν Νικίειον εἰρήνην βλέπομεν αὐθις τοὺς Ὀπουντίους Λοκροὺς προσκληθέντας ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων βοηθεῖν αὐτοῖς εἰς τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην τῷ 418. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν μὲν μετασχεῖν τῆς μάχης, ἅτε κωλυθέντες διελθεῖν τὴν πολεμίαν, ἔσπευταν ὅμως εἰς βοήθειαν μετὰ τῶν Βοιωτῶν καὶ Φωκέων.

Ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου ἕως τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου οὐδεμίᾳ αὐτῶν γίνεται μνεία, ὡς δρώντων ἐν τῷ πολέμῳ, εἰ καὶ βεβαίως ἀδύνατον ἦν αὐτοῖς ἀποσχεῖν πρὸ τοῦ τέλους αὐτοῦ, ἀφοῦ οἱ πολλῶ ἰσχυρότεροι γείτονες αὐτῶν Θηβαῖοι δὲν ἀπέστησαν ἢ βραδύτερον τῆς τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίας. Αἴτιον δὲ τούτου φαίνεται μοι τὸ μὲν ἢ μακρὰν πλέον τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ θάλασσαν μᾶλλον διεξαγωγή τοῦ πολέμου μετὰ τὴν εἰς Σικελίαν ἐκστρατείαν τῶν Ἀθηναίων, ἐνθα οὐδὲως ἠδύναντο οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ νὰ μετάσχωσι σπουδαίως τοῦ ἀγῶνος, ὡς οὐ ναυτικοὶ ὄντες, καὶ μόνον, καθάπερ προείρηται, ὡς ἰππεῖς ὑπηρετήσαντες τῇ Πελοποννησιακῇ συμμαχίᾳ.

(ἔπεται συνέχεια).

ΕΝΑΙΣΙΜΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
ΕΛΕΥΘ. ΤΡΙΑΝΤ. ΚΟΥΣΗ
ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(Ἴδε συνέχ. εἰς σελ. 321 τεύχ. Ζ' καὶ Η', Τόμ. 5').

Καὶ ἐμοὶ μὲν περὶ τῆς ἡμετέρας διαλέκτου οὕτω δοκεῖ, τεκμαιρομένῳ ἔκ τε τῆς ἐν. γεν. ἀνθρωπίνῃ καὶ τῆς πληθ. ἀνε-

θρωπίων, εἰ δὲ τις ἄλλως βούλεται λέγειν, πλατεῖα λόγων κέλευθος· ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ δημῳδαί ἀνθρώποι, ἀγγέλοι, διαβολοί, ἐμπόροι· ταῦτα γὰρ τοῖς Δωρικοῖς ἔοικέ πως, τύπου εἰς ἰον, καθάπερ παρ' ἡμῖν, ἐν αὐτοῖς οὐχ ὑποφαινομένου (ἄνθρωπος, ἀνθρώπου, ἄνθρωπον, ἀνθρωπε, ἀνθρώποι, ἀνθρώπων, ἀνθρώπους)· εἰ μὴ εἴποι τις ὅτι καὶ ταῦτα λείψανα διασποράς ἐστι, τῶν ἀμύσων ποιητῶν τοῦ σκοτίου μέσου αἰῶνος γεννήματα διὰ τὸν ῥυθμὸν, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες ἐν τῇ εἰσαγωγῇ· οὐκ ἀπίθανα δ' ἔρει καὶ μάλα ῥαδίως πείσει κάμει, ἀφορῶντα πρὸς τὸ τρίων ἀντὶ τριῶν, χρόνων ἀντὶ χρόνων, ἐδώσες ἀντὶ ἔδωσες καὶ αὐτὸ τὸ ἀνθρώποι «καὶ τὰ πολλὰ ἀνομήματα τὰ κάμνουσι οἱ ἀνθρώποι» τοῦ Μανόλη Σικλάδου «ἢ συμφορὰ τῆς Κρήτης, ἐν ἧς γέγονεν»· μὴ διαλάβῃ δ' ἡμᾶς καὶ τὸ τοῦ Πτωχοπροδρόμου ὀλιγὸν ἀντὶ ὀλίγον. Ἐπανιέντες νῦν ἐπὶ τὰ ἡμέτερα ταῦτά φραμεν καὶ περὶ τῶν ἐν Τριπόλει καὶ Κερατοῦντι διασωθέντων ἀκραϊστεστέρων τύπων. Ἐὰ ἐπίθετά γε μὴν σχηματίζεται ὀμαλῶτερον καὶ κανονικώτερον, ἀσημένιοι, ἀσημένιον, ἀσημένιους· ἀσυλλόγιστοι, ἀσυλλόγιστων, ἀσυλλόγιστους. Πολλὰ δ' ὀνόματα δισύλλαβα ἐν τῷ πληθ. οὐδέτερα εἰς ἰον ἐγένετο (ὀρόμος, τὰ ὀρόμια, λόγος, τὰ λόγια, φόβος, τὰ φόβια)· καὶ πολλὰ δ' ὀνόματα ἐξ ἀπασῶν τῶν κλίσεων εἰς οὐδέτερα μετέπεσεν ὑποκοριστικὰ εἰς ἰον, ἢ συγκοπῇ τοῦ ο εἰς ἰν, ἢ καὶ ἄνευ καταλήξεως ἀποβαλόντα τὸ ἰον. Καθόλου δ' εἰπεῖν λίαν ἐπιρρεπὴς φαίνεται ἡ γλῶσσα πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ὑποκοριστικοῦ τούτου τύπου, ὅς καὶ τὰ πλεῖστα θηλυκὰ τῆς κλίσεως ταύτης ἐξηφάνισε (δένδρων τε καὶ καρπῶν καὶ ἄλλα ὀνόματα) εἰς οὐδέτερα μεταποιήσας· οἶον κεραμίδ' (ἢ κέραμος), ἀμπέλ' ῥαβδίν, κτλ. Τὴν κατάχρησιν τοῦ ὑποκοριστικοῦ τύπου ὁ μὲν Mullach (Gr. d. gr. Vls. σ. 157) ἀνευρίσκει παρὰ τῷ Ἐπικτήτῳ « Den Ursprung des Missbrauchs dieser deminutive kann man finden in der Anwendung dersellen bei Epiktet. Diss. III, 10, 16, wo ἐλάδιον für ein wenig oel, οἰνάριον für ein wenig Wein, u. s. w. genommen wird. » Ἐπὶ Κοραῆς (Πλουτ. III, 50') ἐν τοῖς κωμικοῖς. « Ἡ κατά-

χρησις τῶν ὑποκοριστικῶν εἰς τοὺς παλαιούς κωμικούς ἐγέννησεν εἰς τοὺς ἐξῆς χρόνους τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ τὴν χρῆσιν τῶν ὑποκοριστικῶν ἀντὶ τῶν πρωτοτύπων. Ἄφ' οὗ μίαν φορὰν ἢ γλώσσα διὰ τὴν τυγχὴν μεταχειρίσιν τοῦ παιδίου, ψωμίον, βώδιον κτλ. ἀντὶ τοῦ παῖς, ψωμός, βοῦς ἔχασε τὰ ἀληθῆ της ὑποκοριστικά, ἐπενόησεν ἄλλα νέα εἰς ἄκιον, παιδάκιον, ψωμάκιον, βωδάκιον.» Ἡ αἰτ. τοῦ πληθ. συνήθως λήγει εἰς ους, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ὀνόμασι συγκόπτεται τὸ ου, ὡς ἀκριδῶς πάνυ καθορᾶ εἰς ἐν τοῖς προτεθείσι παραδείγμασι.

Σημ. β'.) Θηλυκά εἰς ος ἐστὶ τὸ νεόνυφος καὶ ὀρόσος ἐκ τῶν ὀνομάτων· ἐκ δὲ τῶν διγενῶν ἐπιθέτων πλεῖστα ὄσα, ἃ καὶ ἐν τοῖς παρατεθείσι παραδείγμασι τῷ σημείῳ † δεδήλωται. Τῶν ἐπιθέτων ἐν τῷ οὐδετέρῳ ἢ πλήρης κατάληξις ον διασέσωσται παρ' ἡμῖν, ἐν δὲ τῇ δημῳδαὶ ἀποβάλλεται τὸ ν· (καλὸ παιδί). Τῶν δὲ εἰς ἰον ὑποκοριστικῶν παρ' ἡμῖν μὲν ἀποβάλλεται μόνον τὸ ο ἐν τοῖς παροξυτόνοις (παιδίν-παιδίον), ἐν δὲ τοῖς προπαροξυτόνοις ἢ ὄλη κατάληξις ἰον (ἀμπέλ'-ἀμπέλιον) παρὰ δὲ Κερασσουντίοις καὶ Τριπολίταις ἅπανθ' ἀπλῶς εἰς ἰν λήγει (παιδίν, ἀμπέλιν)· οὕτω καὶ παρὰ Κυπρίοις (σχοινίν, κρασίν, σκυλίν, μάτιν)· ἰδὲ Mullach Gr. d. gr. Vls σ. 143 καὶ τοῦ αὐτοῦ Δημ. Ζῆν. σ. 54 καὶ ἐξ. ἐν λ. παλληκάρι. - Ἐν τῇ δημῳδαὶ εἰς ἰ· παιδί, ἀμπέλι. (α)

2. Συναρημένα.

Τούτων οὐχ εὖρον ἀλλ' ἢ τὸ νοῦς, γεν. νοῦ, αἰτ. νοῦν· εἰ μὴ τις ἐνταῦθα καταλέξει βούλοιτο καὶ τὸ ζῶν (ζῶον), πλ. ζᾶ (ζῶα), παράδειγμα ἔχων ἐκ τῆς ἀρχαίας τὸ σῶς, σῶν, σᾶ (διάφορον ὄλως, ἐκ τοῦ σάος). Τὸν τύπον ζᾶ ἀνευρίσκομεν καὶ παρὰ Δουκαγγίῳ ἐν τινι στίχῳ (σ. 959) «λαρόπουλα καὶ ἄλλα ζᾶ ἐκαῖσαν μαζωμένα» (Κορ. Ἄτ. τ. 4. σ. 152)· παρὰ δὲ Συμαυέρα καὶ τὸ ἐν. ζῶν.

(α) Ἄλλὰ τὰ προπαροξύτονα λήγει εἰς ν, ἐπιφερομένης τῆς ἄντωνυμίας ἀτ' σ' οὐράδην ἀτ' τὸ γέρον ἀτ'· καὶ ἔμουν καὶ ἔσων.

καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. (σ. 17, στ. 18) « καὶ κάθε ζῶ νὰ κοιμηθῆ τόπο » νὰ βρῆ γυρεθεὶ » (σ. 42, στ. 31) « καὶ ὅταν τὸ ζῶ γυρίζεις » (σ. 43, στ. 14): « βρίσκονται πάντα κ' εἰς τὰ ζᾶ. » - Τὰ εἰς εὐς ἀρχαῖα μετρουσιαστικὰ ἐξήλειπται, ἐνὸς δὲ μόνου μέμνηται τοῦ χρύσεος εἰς χρυσὸς μεταπεποιημένου· χρυσὸς ἄνθρωπος, χρυσέσσα γυναῖκα, χρυσὸν παιδίον (ιδὲ κη'. I ὑποσ. 9): ἀντὶ δὲ τῆς καταλήξεως χρῶνται τῇ ἐνὸς ἐκ τῆς ἀρχαίας ἰνος παραφθοραίση· σιδερένιος, μολυβένιος, χαλκωματένιος, μαλαματένιος, ἀσημένιος· ταῦτὸ πέπονθε καὶ τὰ εἰς οὐς ἀξήτικα ἀριθμητικά, ὧν δύο περισώθη εἰς ὅς μεταπεσόντα, διπλὸς, διπλέσσα, διπλόν, τριπλὸς, τριπλέσσα, τριπλόν· ἐν δὲ πέπλασται τριδίπλος, τριδίπλεσσα, τριδίπλον. Ἀλλὰ καὶ παρ' ἀρχαίοις εὔρηται τούτων παραδείγματα, διπλά (Ἄνθ. 10, 101), τριπλά (Μοῖρ. σ. 369): ιδὲ Buttm. ausführl. sprachl. 2. σ. 397. δορυξός, κατὰ δὲ Κοραῆ (Ἰσοκρ. σ. 278) καὶ χρυσογός (ιδ. Lob. path. pr. σ. 203). Τούτοις προσθετέον καὶ τὰ κύρια ὀνόματα Ἀρχίνος, Ἀλφίνος, Καλλίνος, Λασίνος, Πασίνος κτλ. ἀντὶ Ἀρχίνου κτλ. ἔτι Πείριθος, Ἄλκιθος, Οἰδίπος (ιδ. Curt st. 6. σ. 105 καὶ ἐξ.). Τῶν δὲ Ἀττικῶν λεγομένων ὀνομάτων (λεῶς. νεῶς) παρ' ἡμῖν τε καὶ ἐν τῇ δημῳδαί οὐδὲ μεμνησθαι δεῖ.

κς'.) Τρίτη κλίσις.

Ἡ πλουσιωτάτη καὶ ποικιλωτάτη αὕτη κλίσις ἀπέβη παρ' ἡμῖν ἀπλουστάτη καὶ πενιχροτάτη, μεταπεσόντων τῶν ὀνομάτων αὐτῆς τῶν μὲν εἰς τὴν α', τῶν δὲ εἰς τὴν β' κλίσιν· καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις δὲ διασωθεῖσι παραδείγμασιν οὐ διεφυλάχθησαν πάντες οἱ τύποι καθαροὶ καὶ ἀμιγεῖς. Παραδείγματα ἐκ ταύτης εἰς τὴν α' μεταπεσόντα, βασιλέας, ἱερέας, σέβα, φλόγα, ἐλπίδα κτλ. κατὰ τοιοῦτον ἴσως μεταπλάσμων ἐσχημάτισται καὶ τὰ Ἀλεξανδρεωτικὰ αἶγαν, ἀκρίδαν, ἀνθρακάν κτλ., ἐν οἷς ὁ Sturz εὐφωνικὸν νομίζει τὸ ληκτικὸν ν (i. dial. Maced. σ. 127)· εἰς δὲ τὴν β' πιπέρ', καννίβ' κτλ., ὧν πλεῖστα ἐν τε τῇ α' καὶ τῇ β' κλίσει σεσημείωται· συμμιγεῖς δὲ τύποι μέλ', γεν. μελί', πλ. μέλτα· γεῖ

λος (τό· πληθ. χείλε α ἢ ὀρθότ. χείλια, ὡς ἐξ ὀνομ. χείλιον, καθάπερ καὶ ἡ γεν. τοῦ ἐν. χειλί', καὶ ἡ τοῦ πλ. χειλίων κατὰ τὴν β'. ἐξήλειπται ἄρθρον τὰ εἰς εἰς-εντος. Λείψανα τούτων εἰς τὴν α' μεταπέσοντα κλίσιν Τραπεζοῦντα, Κερατοῦντα, Διχφοῦντα (Δαρνοῦς, ὁ λιμὴν τῆς Τραπεζοῦντος· Ἄνην. περιήγ. Εὐξ. Πόντου 36) αἱ εἰς ας-αντος, εἰς-έντος, ὕς-ύντος, οὕς-όντος, ων-οντος, ὡς-ότος μετοχαί· μόνον λείψανον τὸ εἰς ὄνομα μεταβληθὲν ἄρχοντας (πλούσιος) κατὰ τὴν α'. κλίσιν· ὁ δὲ πλ. ἀρχοντάδες καὶ ἀρχοντες καὶ ἀρχόντ' γεν. ἀρχονταδίων καὶ ἀρχοντίων· αἰτ. ἀρχόντες (ἐν Τριπόλει καὶ Κερατοῦντι ἀρχόντοι, ἀρχόντους). Τῶν εἰς ς-τος ὑπελείφθη τὸ (ὅ) καὶ (τὸ) γέλως, αἰτ. γέλων, πλ. τὰ γέλτα· σημειωτέα ἡ φράσις « γέλως ἐγένεμουν » « γέλως ξένω γένωμαι τῷδε » (Σοφ. Οἰδ. Κολ. 902). « γέλως ἐποίησε μας » = « γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε » (Ἡρόδ. 3, 29 καὶ 38 καὶ 7, 209) καὶ « γέλωτα ποιεῖσθαι » (Λογγ. 4, 35) καὶ « γέλωτα ἀποδειξαι » (Πλάτ. Θεαίτ. σ. 166. Α.)· ἔτι ἡ νεότης (νεότης)· πλ. τὰ νεότας ἐξ ὀνομ. νεότη, ἐν τῇ δῆμ. νεότη· ἡ ἀγιότε (ἀγιότης) κατὰ τὴν α', ὡτὶν (οὗς) κατὰ τὴν β', ἡ μικρότε (μικρὰ ἡλικία), πλ. τὰ μικρότας κατὰ τὴν α'. φῶς, τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν β'. γεν. φωσί', πλ. τὰ φώσια γεν. φωσίων ὡς ἐξ ὀνομ. φώσιον· ἡ γεν. Φωτός καὶ Φώτων λέγεται ἐπὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων· καὶ τὸ σύνθετον ἀστροφώσ' = ἀστροφεγγία (παρὰ Σομαυέρα) καὶ ἐν τῇ δῆμ. ἀστροφεγγιά, τὸ ἐπίθ. ἀστροφεγγῆς ὑπάρχει ἐν Ὀρφ. ὕμν. 2, 3. 4, 5· τὸ δὲ ἀστερόρωτον (sternhelln Nacht ἐν τοῖς Τακτ. Λέοντος τοῦ αὐτοκρ. (σ. 250).—Χάρη, αἰτ. χάρην· πλ. χάρις ἢ χάρης καὶ χάριτας· τῶν εἰς ων-οντος τὸ γέροντας καὶ γέρος (ιδεὲ κε'). 1 ἐν τέλει. Τῶν εἰς υς-υος ἅπαντα κατὰ τὴν β'. ἀστάχ' (στάχυς), ὄφρυδ' (ὄφρυς), βοτρυδ' (βότρυς), δρυδ' (δρυς)· τῶν εἰς ας-αδος ὑπολέλειπται τὸ ἐβδομάδα, γεν. ἐβδομάδας καὶ μετὰ ἀριθμητικῶν ἐνός ἐβδομαδοῦ, κανενός ἐβδομαδοῦ), αἰτ. ἐβδομάδαν κατὰ τὴν α'. κλίσιν· πλ. τὰ ἐβδομάδες, γεν. ἐβδομαδῶν, ἢ ὑπομιμνήσκει τὰ ἀρχαῖα γιλιαδῶν, μυριαδῶν, αἰτ. τὰ ἐβδομάδας· Τετράδ' (ἢ) Mittwoch. γεν. τετράδες, αἰτ. τε-

τράδ. οὕτω καὶ πέφτ' (Ἡεμπτη Donnerstag)· ζουρκάδ' (ζορκὰς καὶ δορκὰς) κατὰ τὴν ε'. Τῶν εἰς ις-ιδος ἐλπίδα, πλ. ἐλπίδες, αἰτ. ἐλπίδας· τῶν εἰς ις-ιος καννάβ' (κάνναβις) κατὰ τὴν β'. πλ. τὰ καννάβια· τῶν εἰς ι-ιτος μέλ', πλ. μέλτα· τῶν εἰς-ειδος κλειδίον (κλείς) κατὰ τὴν β'. τῶν εἰς εἰς-ενος χτέν' (κτεῖς) κατὰ τὴν β'. εἶνας (εἰς) ἰδ. 4)· τῶν εἰς ις-ιθος ὄρνιθ' (ὄρνις, ἀλεκτορὶς) ἐν χώρ. κατὰ τὴν β'. τῶν εἰς οὐς-οδος ποδάρ' (ποῦς) κατὰ τὴν β'. ὄχταπόδαρον (ὀκτάπους), τετράποδος (τετράπους) καὶ τεσσεράποδος κατὰ τὴν β'. τῶν εἰς ης-εος ἐλάχιστα ὑπελείφθη καὶ ταῦτα κατὰ τὴν α'. εὐλαβῆς, αἰτ. εὐλαβήν, πλ. εὐλαβῆδες· μονογενής, ἐμπαθής (ὁ πάσχων)· τὸ δὲ συγγενός, γεν. συγγενοῦ, αἰτ. συγγενόν, πλ. ὄν. συγγενοί, γεν. συγγενῶν, αἰτ. συγγενοῦς κατὰ τὴν β'. τὰ οὐδέτερα ες-εος ἄρδην ἀπώλετο· τῶν εἰς υς-έως ὑπελείφθη τὸ πῆγε (πῆγυς) κατὰ τὴν α'. ἐμσός (ἤμισυς) κατὰ τὴν β'. τῶν εἰς εὐς-έως, τὸ βασιλέας, ἱερέας κατὰ τὴν α'. ὁ πλ. ἱερεῖς, ἔων, εἰς κατὰ τὴν γ'. τὸ βασιλέας κατὰ τὴν α'. κατὰ τὸ ἱερέας σχηματίζεται καὶ τὸ ἀρχιερέας· τῶν εἰς ι-εως τὸ πιπέρ' (πέπερι), γεν. πιπερί, πλ. ὄν. πιπέριχ, γεν. πιπερίων κατὰ τὴν β'. Τῶν εἰς ξ (κός, γος, χος) τὸ γυναῖκα (γυνή) ἰδὲ τὰ εἰς α τῆς πρώτης κλίσεως· νύχτα (νύξ), γεν. νύχτας καὶ νυχτός, αἰτ. νύχταν· πλ. τὰ νύχτας, γεν. τοῦ νυχτίων· αὐλάκ' (αὐλαξ) κατὰ τὴν β'. βέγας καὶ βέγα (βήξ), κατὰ τὴν α'. ὁμοίως τρίχα (θρίξ), γέρακας (έραξ), μερμηῆκα (μύρμηξ), ὁ δὲ πλ. κατὰ τὴν γ'. ὄν. μερμηῆκες καὶ μερμηῆκας· γεν. μερμηηκίων· νύχ' (ὄνουξ) κατὰ τὴν β'. ὀρτύκα (ὀρτυξ), περδίκα (πέρδιξ) κατὰ τὴν α'. ὁ δὲ πλ. κατὰ τὴν γ'. ὄν. ὀρτύκας, περδίκας, ὀρτυκίων· ῥωγίν καὶ ῥωῖν (ῥώξ) κατὰ τὴν β'. Προσθετέον τούτοις καὶ τὸ γάλαν, γεν. γαλατί', πλ. ὄν. γάλτα, γεν. τοῦ γαλατίων· ὁμοίως τύπος εὔρηται καὶ παρὰ Κυπρίοις· «καὶ χαλαστῆ τὸ γάλαν τῆς» (Κυπρ. Σακελλ. σ. 122. στ. 13).—Τῶν εἰς ων-ονος καὶ ωνος ἀγκῶνα (ἀγκῶν) κατὰ τὴν α'. πλ. ἀγκῶνας· κατὰ τὴν γ'. ἀηδόν' (ἀηδών) κατὰ τὴν β'. καλλίων, αἰτ. καλλίον· οὐδέτ. καλλίον· πλέιον (πλέον), ἄλών· οὐδέτερ' (ἄλως) κατὰ τὴν β'. Χειμώνας, γεν. χειμῶνα.

μώνα, αἰτ. χειμώναν κατὰ τὴν α΄., ὁ πλ. κατὰ τὴν γ΄. ὄν. τὰ χειμώνας, τοῦ χειμωνίων· σημειωτέα ἢ φράσις «χειμώνας καιρός» ἀντὶ χειμῶνος καιρός· «χειμώναν καιρόν» ἀντὶ χειμῶνος καιρόν· πρὸς Πλάτ. νόμ. IV, 709 C. «καιρῶ... χειμῶνος.» Λέγεται δὲ μετὰ φειζονος ἐμφράσεως ἢ τὸ ἀπλοῦν «χειμώναν,» ὡς περ, αἶματι, καὶ τὸ παρὰ Πλάτωνι·—Γείτονας, γεν. γείτονα καὶ γειτόν· κατὰ τὴν α΄. πλ. γείτονες, γειτόν· καὶ γειτονάδες, γεν. γειτονίων καὶ γειτοναδίων· αἰτ. γειτόνς καὶ γειτοναδές· εἰκόνα (εἰκῶν) κατὰ τὴν α΄, πλ. τὰ εἰκόνας, γεν. τῶν εἰκονίων· κλωνάρ' (κλών), κωδών' (κώδων) ῥωθών' (ῥώθων), βλωχών' (βλήχων) κατὰ τὴν β΄. τῶν εἰς ἠ ν - ἠ ν ο ς τὸ μῆνας· ἰδὲ 4.) Ἄπαντα ταῦτα κατὰ μεταπλασμὸν ἐσχημάτισται, ὥσπερ καὶ τὰ ἐπόμενα ἐκ τῶν εἰς ρ ληγόντων, κοσμοκράτορας (ὁ κρατῶν, ἄρχων τοῦ κόσμου), στομοκράτορας (ὁ κρατῶν τῶν στομάτων, δυνάμενος σιγᾶν ποιεῖν) κατὰ τὴν α΄. κλ., ὁ δὲ πλ. κοσμοκράτορες, κοσμοκρατορίων, κοσμοκράτορας· ἀμρότερα συνημμένα ἐν τῇ φράσει «κοσμοκράτορας κῆ ἂν γίνεσαι, στομοκράτορας κῆ γίνεσαι.»—οὐ δυνατόν τὴν τῶν ἀνθρώπων γλωσσαλγίαν κωλύειν. — Χέρ' = χεῖρ, κατὰ τὴν β΄. καὶ τὸ σύνθετον ἄχερος (ἄχειρ)· τὸ δὲ μακροχέρς (μακρόχειρ, κλέπτης), τζακοχέρς (ὁ τεθλασμένην τὴν χεῖρα ἔχων καὶ ὁ δύσκολος περὶ τὴν ἔκτισιν τῶν χρεῶν) κατὰ τὴν α΄. κλίσιν ἀέρας (ἀήρ) κατὰ τὴν α΄. κλίσιν θαγατέρα (θυγάτηρ) ἰδὲ τὰ εἰς α τῆς α΄. κλ. — ἄντρας (ἀνήρ) ἰδὲ τὰ εἰς ας τῆς α΄. κλ. Τῶν εἰς ψ (π ο ς-β ο ς) τὸ κωνώπ' (κῶνωψ) κατὰ τὴν β΄., (φλέψ) κατὰ τὴν α΄., πλ. τὰ φλέβας, γεν. τοῦ φλεβίων κατὰ τὴν γ΄. Τὰ γε μὴν εἰς α ς-α ν τ ο ς, ἰ ς-ἔ ν ο ς, υ ς-υ δ ο ς, υ ς-θ ο ς, ι ς-ε ο ς, ὡ ἢ ὡ ς-ο ὖ ς, ἠ ν-ε ν ο ς θύελλαι ἀνηρείψαντο. Τὰ εἰς ι ς-ε ω ς, ὧν οὐκ ὀλίγα περιεσώθη, εἰς τὰς ἄλλας μετέπεσε κλίσεις· δύναμη (δύναμις), ὀφείδ' (ὄφης) κατὰ τὴν β΄. κλ. γνώσ(η) (γνώσις), πλ. τὰ γνώσις· πίστη, δέηση, μετάδοσις καὶ μετάληψις (ἢ κοινωνία τῶν ἀχράντων μυστηρίων, καὶ αἱ τέσσαρες αὗται λέξεις διεφυλάχθησαν διὰ τῆς ἐκκλησίας· ὁμοίως καὶ τὸ ἀγαλλίασις ἐν τῇ φράσει «χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις» καὶ «χαρὰ καὶ ἀγαλλία»· ἐλευτέρωσις (ἐλευθέρωσις) ἐπὶ

τῶν ὠδίνουσῶν, κρίση (κρίσις), πλ. τὰ κρίσας· υπόληψη, λούσ(η) (λουσις), μάθησις, ἀνοίξις (ἔαρ), ὄρεξις, ὄψις, πόρεψις (ἀπόπατος), πλάσις, πλῆσις, κατάστασις, περίστασις, φύλαξις, τάξις, σταύρωσις καὶ γέννησις (ἐκ τῆς ἐκκλησίας).

Πληρέστερά πως καὶ πλείοτερα διεσώθη ἐκ τῶν εἰς ος-ο υς, ὑς-ε ος, οὐδ. ὑν, καὶ τῶν εἰς μα-ματος, ἃ παρ' ἡμῖν λήγει εἰς μ-ην, ἐν δὲ τῇ δημῳδαὶ ὀρθότερον εἰς μα, ἃ καὶ ὁ ἐπισκοπούμεν μετὰ τῶν εὐαριθμητῶν εἰς ας.

1) ος-ο υς· ἄθος (ἄνθος), πλ. ἄθλιχ· βάθος, βάρος, γένος, ἔθνος, πλ. τὰ ἔθνη· εἶδος (πᾶγμα), πληθ. εἶδοτα καὶ εἶδατα· ὑπὸ Βυζαντιῶν εἶδη ἐκλείτο κατὰ Κοραῆν ('Ατ. τ. 4. σ. 112 ἐν λ. εἶδος) καὶ τὸ ἀρώματα· παρ' ἡμῖν ὀηλοὶ γενικώτερον πᾶγμα (ἱμάτια, στρώματα καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔρκος (ἐκ τοῦ ἔλκος)=πύον, πλ. ἔρκατα· μέτρος ἀντὶ μέτρον· καὶ ἐν τῇ δημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρίτῳ «καὶ σὺ ἦντα μέτρος ἔκαμες ἔς ἐτοῦτα ποῦ μου λέγεις» (σ. 11, στ. 15)· καὶ νῦν ἔτι χρῶνται τῇ λέξει ἐν Κρήτῃ σημερινούση φρόνησιν, πρόνοιαν, ὡσπερ καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ πληθοντ. μέτριχ· «ἔχω τὰ μέτρια μ'»=προνοῶ. Χτύπος (τὸ)=τῷ ἀρχαίῳ κτύπος (ὁ), ἐπὶ θυρῶν καὶ πληγῶν· ἄλλως χτύπεμαν· ἔλεος, πλ. ἐλέη, ἐν τῇ φράσει «τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ» (ἐκ τῆς ἐκκλησίας «πλούσια τὰ ἐλέη σου»)· θάρρος, θέρος, κρύος καὶ κρύον (ὁ)· μάθος, καὶ παρ' ἀρχαίοις «τὸν πάθος μάθον θέντα» (Αἰσχ. Ἀγαμ. 185)· καὶ παρ' ἡμῖν παροιμιωδῶς «πάθος μάθος»=τῷ Ἡροδοτείῳ (1, 207) «τὰ δέ μοι παθήματα μαθήματα γηγόνεε,» μέρος, πάθος, πλ. πάθια, πέλαγος, ἀρσενικόν καὶ οὐδέτερον· γεν. πελάγου (ὡς ἐπίρρημα=ἴν πελάγει)· μεταφορ. μέγα πλῆθος, ἄβυσσος· «πέλαγος λόγιχ»=ἄπειροι λόγοι· καὶ παρ' ἀρχαίοις «εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων» (Πλάτ. Πρωτ. σ. 338. Α.) πλάτος, πλ. πλάτιχ· μάκρος (μῆκος), πλ. μάκριχ· ὄρος, στέβος (στέγος), γεν. στεδί', πλ. στέδοτα, γεν. στεβοτιῶν καὶ στεβίῶν, τέλος, ὕρος (ὕφή), χάρος, χρέϊος (χρέος) πλ. τὰ χρέϊατα καὶ χρέϊατα· χεῖλος, γεν. χειλί', πλ. ὄν. χεῖλια, γεν. χειλίων.⁽¹⁾

(1) Οὐκ ὀρθῶς ἔμαγε δοκεῖν καὶ τὸ χεῖλιχ, ἔλιχ. πλάτιχ, μάκριχ.

2) Ὑς - έος, οὐδέτ. Ὑν. Βαθύς, γεν. βαθί', αἰτ. βαθύν, πλ. βαθοί, γεν. βαθίων· οὐδ. βαθύν, πλ. βαθέα· βαρύς, αἰτ. βαρύν, πλ. βαροί, γεν. βαρίων, αἰτ. βαρήδες, οὐδ. βαρύν, πλ. βαρέα, γλυκός, γεν. γλυκί, αἰτ. γλυκύν, πλ. γλυκοί, γεν. γλυκίων, αἰτ. γλυκοῦς ἐξ ὀνομαστικῆς γλυκός ἐν τῇ δημώδει γλώσσει συνήθως· οὐδ. γλυκύν, πλ. γλυκέα· παχύς, αἰτ. παχύν· πλ. παχοί, αἰτ. παχήδες, οὐδ. παχύν, πλ. παχέα· πλατύς καὶ μακρὺς, πλ. πλατήδες καὶ μακρήδες· οὐδ. πλατύν, μακρύν, πλ. πλατέα, μακρέα.

3) μα - ματος, παρ' ἡμῖν μαν. Οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἔληγε ταῦτα εἰς μαν ἐν τῷ IB'. ἤδη ἑκατονταετηρίδι· παρὰ γὰρ τῷ Ἡτωχοπροδρόμῳ εὔρηται πάπλωμαν, σεισμαν, κάθισμαν, πλάτυσμαν κτλ. Ἡτωχοπρ. βιβλ. Α'. στ. 364, 368 καὶ Β'. 44, 47. (Κορ. Ἀτ. τ. Α'. σ. 13 καὶ 16). Αἷμμαν, γεν. αἱματί', πλ. αἷματτα, γεν. αἱματίων· ἀγκάλιασμαν (ἀγκαλιῖζεσθαι)· νόημαν, ἀλειμμαν (στέαρ), ἀλλαγμαν, μηνάλλαγμαν (τὸ τέλος τοῦ μηνός, ἡ ἔνη καὶ νέα), ἀντραγάθημαν, μάλαμμαν (ὁ χρυσός), ἄρτυσμαν, πορπάτεμαν (περιπάτημα, βάδισμα), βρόντεμαν (βρόντημα Αἰσχ. Πρ. 993), γέλασμαν (γέλασμα), γέννεμαν (γέννημα), ⁽¹⁾ γλύμμαν (τὸ γεγλυμμένον τοῦ σάπωνος τεμάχιον, γλύμ-

κτλ. τῷ Βοιωτικῷ προσάψειεν ἂν τις ἰδιώματι, καθ' ὃ ἐν ἐπιγραφαῖς εὔρηται πρὸς τῷ χρίος, κλίσις, Γέτιος (χρίος, κλέος, ἔτιος) καὶ γεν. τοῦ πλ. Γετίων (ἑτέων), Kühn. Gr. § 123, 6'.), ἀλλ' ἔστι καὶ ταῦτα κατὰ τὰ τῆς α'. κλίσεως παραδείγματα δεσποταδίων κτλ. κδ'.) 1 σημ. 6'.) καὶ τὰ τῆς β'. ἀνθρωπίων κτλ. κε'.) 1 σημ. α'.)· ἡ γλῶσσα δηλαδὴ ἐξολισθήσασα ἐν τῇ διαφορᾷ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑποκοριστικῆς καταλήξεως *ιον* ἐξομοίωσιν ἀπάντων, ὡς τοῦτο πλεῖσθ' ὅσα τῶν προτεθέντων παραδειγμάτων τρανότερα δηλοῖ, μετήνεγκεν ὡς ἐπὶ ἄλλα, οὕτω καὶ ἐπὶ ταῦτα τὸν τερατώδη τοῦτον σχηματισμὸν· οὕτω χειλίων ὡς ἐξ. χειλιον· τούτου δ' ἔνεκεν προειλόμην καὶ τὴν ὀν. μᾶλλον διὰ τοῦ *ι* χειλιε ἢ διὰ *ε* χειλεα γράψαι· ἢ πόθεν γὰρ ἄλλοθεν τὸ τῆς γεν. τοῦ ἐν. *ι*, χαλί', ὡσπερ καὶ τοῦ ἀνθρωπί', εἰ μὴ ἐκ τοῦ τύπου χειλιον, ἀνθρώπιον, ὡς καὶ ἐν τῇ γεν. χειλίων καὶ τῷ χαλίε φαίνεται;

(1) = ἀνθρωπος ἐπὶ κκοῦ = πονηρόν, μογθηρόν ἀνθρώπιον· οὕτω κα

μα παρ' ἀρχαίοις τὸ γαγγλυμμένον, Εὐπολ. παρὰ Πολυδ. 7, 171), γράμμιν, δῶμαν ἐν τοῖς χωρ. (ἢ ἐκ χρώματος στέγη τῶν οἰκιῶν, παρ' ἀρχαίοις σημαίνει οἰκίαν καὶ δωμάτιον). Θάμιν καὶ θαθμιν σημαιωτέα ἢ φράσις «θάμιν ἀνέλπιστον,» ἐνθα τὸ θάμιν ἐπιτείνει τὴν τοῦ ἀνελπίστου ἔννοιαν· ὅμοιον καὶ τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ «θαύμ· ἀνέλπιστον» (Τραγιν. 673)· θέαμιν, τρίμιν (ἔδεσμά τι), θυμιάμιν (θρύμιν, ἄρτου μικρὰ τεμάχια ἐν ἐδέσματι ῥιπτόμενα· ἐκ τούτου ὑποκοριστικὸν θρουμούλλ' (θρυμούλλιον) = ψιχίον, ἐξ οὗ ῥῆμα θρουμούλλίζω. Χάρτωμιν, σανίδες λεπτόταται πρὸς τὴν τῶν οἰκιῶν ἐπιστέγασιν· παρ' ἀρχαίοις πέταυρα καὶ πέτευρα· «σανίδιον λεπτόν καὶ τεταμένον, ὃ καὶ εἰς τοὺς ὀρόφους πολλοὶ ἀντὶ κεραιῶν χρῶνται» (σχολ. Θεοκρ. XIII, 13)· ἐν τοῖς χωρίοις ὑπάρχουσι καὶ παρ' ἡμῖν αἱ οἰκίαι ἄνευ κεραιῶν μόνοις τοῖς πεταύροις ἐπεστεγασμένοι· ἀλλ' ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπὶ τῶν πεταύρων ἐπιτίθεται καὶ κεράμια· «πέτευρον πᾶν τὸ μακρὸν καὶ ὑπόπλατυ καὶ μετέωρον ξύλον» (Φώτιος). Πλάσμιν (παιδίον εὐειδέστατον)· ἀραχνούδιχσμιν (ἀράχνη καὶ διάσμα) = τὸ τῆς ἀράχνης ὕψισμα, ἀράχνη καὶ ἀράχινον, Λατ. aranum, aranum texta· ἰδὲ καὶ κδ'.) 2.) 5.) ἐν λ. ἀράχνα. Καταστήματα· ἄχρηστος ὁ ἐνικός· (σημεῖα χαρακτηριστικά)· χτύπεμιν = πληγὴ, κτύπημα «κτύπημα χειρῶν ἐπιτίθεσθαι κάρη» (Εὐρ. Ἄνδρ. 1212), ἰδίωμιν = τυνήθεια· «τὸ καθ' ἑαυτοῦ ἰδίωμα τηρεῖν» (Πολύδ. 2, 59, 2) = seine eigenthümliche gewonheit (Passow λεξ.), κάπνισμιν, ἀποκάπνισμιν, κελάϊδημιν (κελάδημα), κέντεμιν (κέντημα), κένωμιν (ἢ μετὰγγις τῶν ἐδεσμάτων), καθάρισμιν, κλημιν, κνέσμιν (κνήσμα), κοίμισμιν, ἀποκοίμισμιν, παρακοίμισμιν, κήμιν (καῦμα), κρῆμιν, κῦμιν, μάθειμιν, μέθυσμιν, μελίτωμιν ἐφ' ἰδρω-

παρ' ἀρχαίοις ἡ λέξις «φύσις», «αἱ τοιαῦται φύσις» (Ἰσοκρ. 4, 113. σ. 64—20, 11. σ. 397. Αἰσχ. λόγ. 1. σ. 191· οὕτω καὶ παρὰ Γερμανοῖς ἢ Λατ. λέξ. creatur = δημιουργημα, γέννημα, φύσις (πονηρά), clende geschöpfe· παρ' Αἰσχίνῃ φέρεται ἡ λέξις μετὰ ἐπιθέτων «βδελυρὰ καὶ ἀνόσιος φύσις» (λόγ. 1, 95. σ. 13)· μετριώτερόν τι δηλοῖ ἢ ἡμετέρα λέξις σπέρμιν.

σις), μνήμαν, νεύμαν, λώμαν=ιμάτιον· παρ' ἀρχαίοις ἡ λέξις ἐσήμαινε τὴν πάρυφην τῆς ἐσθῆτος· ἀλλὰ τὸ ὑποκ. λωμάτιον (Ἄνθολ. 11, 214) σημαίνει ἔνδυμα στρατιωτικὸν κατὰ Salmas (ιδὲ λεξ. Passow)· νῆμαν, χρυσόνημαν (χρυσόνημα), ὄνεμαν (ὄνομα), ὄρκωμαν (ὄρκωμα) Δισχ. Εὐμ. 486), ὄρφάνεμαν (ὄρφάνευμα, Εὐρ. Ἐκάβ. 546), παίδεμαν, ἐν τῇ φράσει «παίδιν παίδεμαν»=ταλαιπωροῦσιν οἱ ἔχοντες τέκνα· πεῖσμαν, ποίημαν ἐν τῇ φράσει «τ' ἐτόν ποίημαν ἐν' ἄτο»=τόν ποίημα (ἔργον) ἐστὶ τοῦτο, σὺ τοῦτο πεποίηκας· «μελιγλώρους... καὶ τοῦνομα οἶει τινὸς ἄλλου ποίημα εἶναι ἢ» (Πλάτ. Πολ. V, 474. E)· πρᾶμαν (πρᾶγμα), φύσμαν (πτύσμα, πῶμαν (πῶμα) ἐν τῇ φράσει «ἐκυλίεν τὸ πῶμαν κ' ἠῦρεν τὸ τζουκάλ'»=τζουκάλ' Τουρκ. πῆλινον ἀγγεῖον)=ὁμοῖος εὔρε τὸν ὁμοιον· ράμμαν, σκέπασμαν, σπέρμαν (σπέρμα=γέννημα, ἄνθρωπος, γένεθλον) «γένεθλον σπέρμα τ' Ἀργεῖον τὸ σόν» Δισχ. Ἰκ. 290.), «κοινὸν σπέρμ' ἀπὸ Κυλλιάνακτος (Πινδ. Ὀλ. E, 82), «τίνος εἶ σπέρματος πατρόςθεν;» (Σοφ. Οἰδ. K. 214), παρ' ἡμῖν μετ' ἐπιπλήξεως ἢ εἰρωνείας· στόμαν, στρώμαν, σκίσμαν, χάραγμαν, χύμαν (τὰ ἀσθέστω συμπεφυρμένα λιθάρια, ἃ ἐν τοῖς κενοῖς τῶν τοίχων χέουσι μεταξὺ τῶν μεγάλων λίθων πρὸς σύναψιν καὶ συγκόλλησιν αὐτῶν)· χῶμαν, ψέμαν (ψεῦμα). Τύπος ὁμοῖος τῷ ἡμετέρῳ εἰς μαν εὔρηται καὶ ἐν τῷ πονηματίῳ «de Florio et Platziatflora» ἐκδεδομένῳ ὑπὸ Mullach ἐν Conject. Byzant. libr. 2. Berolini MDCCCLII σελ. 30 στ. 65. «τὴν θεωρίαν καὶ τὸ ἀκέραιον φρόνημάν της» καὶ ἐν στ. 99. «ἄλλον δὲ πάλιν ἐρώτημαν σὲ ἔχω ἐρωτήσῃν» καὶ στ. 26 «ἐπάνοημαν ἐνάντιον πλήρες ζημίας γέμον» καὶ στ. 1520 «στέμμαν'» ιδὲ καὶ Κοραῆ Ἄτ. τ. 1. σ. 42. καὶ Mullach Gr. d. gr. Vls. σ. 163.

4) ἄντρας, μῆνας, ιδὲ ας τῆς πρώτης κλίσεως· κρέας, γεν. κρεατί', πλ. κρέατα, γεν. κρεατίων· ἄλας, ὡς τὸ κρέας· μοναδικὸν τὸ στέας ἐν Ὄρει=στέαρ· εἷνας καὶ ἕνας, γεν. εἰνός καὶ ἐνός, αἰτ. ἐναν· οὐδ. ἐναν· ἐν τῇ δημῳδαί καὶ παρὰ Βυζαντίοις (Lob. path. el. II. σ. 224) ἐνζ. Ὄττω καὶ τὸ κνεῖνας καὶ κνεῖνας=οὐδέεις.

(TOM. Z')

2

Ἰδιόκλιτα.

Εἰ καὶ παρ' ἡμῶν ἀπανθ' ὡς εἰπεῖν ἰδιόκλιτ' ἀπέβη, καταλέγομεν γε μὴν ἐνταῦθα τὰ καὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς οὕτως ἀποκαλούμενα εἰς ᾗς, ῆς, οῦς, ὄς, ὠς, ὧν παρ' ἡμῶν διεσώθη τάδε:

ᾗς· Φωμᾶς (ἄρτοποιός), φωμᾶς, φωμᾶν· πλ. φωμάδες, φωμάδιων, φωμάδες· ἄλευράς, λαχανᾶς, κοσκινᾶς (ὁ πωλῶν ἄλευρα, λάχανα, κόσκινα), γαιδιουράς (ὄνηλάτης), ἀλογᾶς (ἰππηλάτης, ἰππηγέτης), φαγᾶς (Κρητ. παρὰ Φρυγίῳ σ. 433. ἰδὲ Lob. Phryg. σ. 434), Σατανᾶς, παπᾶς (ιερεύς), κοκκυμηλᾶς, κολοκυθᾶς (ὁ πωλῶν κοκκύμηλα, κολοκύνθας), Λουκᾶς, Κοσμᾶς· χτενᾶς (κτενοπώλης)· φασουλᾶς (ὁ πωλῶν φασηόλους, ἢ φασιόλους)· κρομυδᾶς (κρομμυσοπώλης), ἀγγουράς (ὁ πωλῶν σικύας)· σευτελᾶς (ὁ πωλῶν τεῦτλα), κτλ. θηλυκὰ ψωμάβα, λαχανάβα, ἀλευράβα, φαγοῦ, Λουκάβα, Κοσμάβα (ἢ γυνὴ τοῦ Λουκά, Κοσμά), ποπαδία (ἢ τοῦ ἱερέως γυνή), κοκυμελάβα, κολοκυνθάβα, χτενάβα, φασουλάβα, κρομυδάβα, ἀγγουράβα, σευτελάβα κτλ.

Σημ. Λαχανᾶς εὑρηται καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ (ἐκκλησιαστ. συγγραφεῖς) καὶ μετὰ τῶν τύπων λαχανεὺς (Πρόκλος, λαχανίτης καὶ λαχανήτης (Πολυδ. 7, 196; λεξ. Passow ἐν λ.) σημαῖνον οὐ τὸν πωλοῦντα, ἀλλὰ τὸν κηπεύοντα λάχανα· ἡμαρτημένως οὖν Βυζάντιος ἐν τῷ λεξικῷ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης τὸ λαχανεὺς (τὸ λαχανᾶς οὐχ εὑρηται ἐν αὐτῷ) ἐρμηνεύει «ὁ πωλῶν ἢ καλλιεργῶν λάχανα.» Ὁ Lob. ἐν path. gr. σ. 506 παρατίθεται καὶ τὸ ὄστρακᾶς καὶ πινακᾶς ἢ πινακιδᾶς·» καὶ ἐν Beck. anecd. τ. 3. 1186 «ὑποκοριστικὰ δὲ οἶον ὄστρακᾶς, ὄστρακᾶ, πινακιδᾶς, πινακιδᾶ, λαχανᾶς, λαχανᾶ.»

ῆς· σιμιττζῆς, τερτζῆς, παπουτζῆς, παστοურματζῆς, χαβιαρτζῆς, ἐν τῇ ὀημῳδαί χαβιαρᾶς (Τουρκικὰ ὀνόματα ἐπαγγελμάτων), Μωῦσῆς, γανῆς ἐν χωρίοις=ἐλευθέριος· ἡ λέξις συγγενῆς τῇ Αἰσχυλείῳ (Ἰκέτ. 1020) γανάεντες ἢ γανάοντες (ῥ. γάF, γαῦρος, γέγηθα γάνυμαι, γάνος=λαμπρότης· ἀλλ' ἡ λέξις πάντως παρέ-

μεινεν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ ganeo=ἄσματος, συγγενοῦς καὶ τούτου Ἑλληνικῶ γένος (ιδὲ Latein.—deutsh. Handwörterbuch Georges, Leipzig 1843 ἐν λ. ganea).

ο ὤ· ἀλεποῦ (ἀλώπηξ), φαγοῦ, χοντροκοιλοῦ, μυξοῦ, χοντρομαγουλοῦ, πορροῦ, σκατοῦ, γεζοῦ, χοντρομουτοῦ κτλ. θηλυκὰ ἅπαντα αὐξήτικα σκωπτικῶς. Τοιοῦτός που ὁ τύπος καὶ τῶν ἐπὶ ἐπιγραφῶν Σμυρναϊκῶν αἰτιατικῶν Ἀρτεμοῦν, Μητροῦν, Δημοῦν, περὶ ὧν ἐπιθι C. St. 5. σ. 274. καὶ Curt. Erläuterungen σ. 54 καὶ ἐξῆς), ἐξ ὀνομαστικῶν Ἀρτεμῶ, Μητρῶ, Δημῶ. Πολλὴ τοῦ εἰς οὗ τύπου ἐν τῇ δημῳδαί ἢ γρηῃσις.

κτλ.) Ἐπίθετα.

Καὶ τούτων πλεῖστ' ἀπόλωλε· διαιρήσομεν δὲ τὰ ὑπολειμμένα εἰς τριγενῆ, διγενῆ καὶ μονογενῆ.

1) Τριγενῆ ἐστὶ τὰ εἰς ο ς ἀπλᾶ καὶ τὰ εἰς υ ς, ὧν παραθήσομαι παραδείγματα·

ο ς μαῦρος, μαύρεσσα, μαῦρον (μέλας)· καλός, καλέσσα, καλόν. ξερός, ξερέσσα, ξερόν. χρυσός, χρυσέσα, χρυσόν (χρυσοῦς) ⁽¹⁾ ἀγαθός, ἀγαθέσσα, ἀγαθόν (εὐήθης). ἀργός, ἀργέσσα, ἀργόν. ζωγρός, ζωγρέσσα, ζωγρόν (=ὕγρον· μὴ ἐκ τοῦ δίουγρος; ιδ. Μέρ. Β'. ἐν λ. ξερός).

Οὕτω καὶ τὸ λαρρός (ἐλαρρός), ἐφτωγός (φτωγός), στρογγυλός, ἀληθινός, στενός, στιβαρός (βαρύς, δυσχερής), μεσαί_ιος, στερεός, ἀραί_ιος, παλαί_ιος, δίκαιος, ἄγριος, ὅμοιος, πανουργός

(1) Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ χρυσός μὲν οὐχ ὑπάρχει ἀντὶ χρυσοῦς· ἀλλὰ συγκριτικὸν ἐξ αὐτοῦ· οἶον, χρυσοτέρα (Σαπφῶ παρὰ Δημ. π. ἐρμην. κεφ. 127)· χρυσοτέρα Κύπριδος» (Ἀνθολ. app. 210, 1)· ιδὲ καὶ κε'. 12. καὶ Kühn. gr. § 154, 4. Ἄλλ' εὐρηταὶ κυανός ἀντὶ κυανοῦς (Λουκ. κατὰ πλ. 25) καὶ πορφυρός ἀντὶ πορφυροῦς (ιδὲ Lob. Path. cl. I. σ. 251).

(καὶ διγενές)· σκιρρός (σκιρρός=σκληρός, πηκτός, ἐπὶ τυροῦ, βουτύρου, ἄρτου καὶ τῶν τοιούτων)· ἡ λέξις ἐν τοῖς χωρίοις ἐστὶ συνήθης· πολλὰ παρέτεθη καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ κλίσει. Τελευταῖον ἐπισυνάπτομεν καὶ τὰς εἰς ο ς μετοχὰς τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, τὰς μόνας σχεδὸν περισωθείσας ἐκ τῶν σχηματισμῶν τῶν μετοχῶν (ἰδ. λς. ἐν λ. πετῶ)· παχυμένος, παχυμένσα, παχυμένον· βουτεμένος (δεδουκώς), βουτεμένσα, βουτεμένον.

ος· ἀψύς, ἀφέσσα, ἀψύν (σφοδρός, ταχύς, δριμύς)· βαρύς, βαρέσσα, βαρύν· βαθύς, βαθέσσα, βαθύν· γλυκός, γλυκέσσα, γλυκύν· παχύς, παχέσσα, παχύν· πλατύς, πλατέσσα, πλατύν· μακρός, μακρέσσα, μακρύν.

Σημ. Ἡ κατάληξις τοῦ θηλυκοῦ ἔσσα παρέφθαρται πάντως ἐκ τῆς ἀρχαίας ἴσσα (ἐνιαχοῦ καὶ υσσα καὶ ῶσσα)· οἶον, βασιλίσσα, λίβυσσα (λίβυς), πρόφρασσα (πρόφρων), φυλάκισσα (φύλαξ), Μακεδόνισσα, ἠρώσσα ('Ανθ. 6, 22ῖ), βαλάνισσα ('Ανθ. 5, 82), ἰέρισσα, κούρισσα (Μ. Ἐτυμ. σ. 528, 4), καὶ παρὰ Δουκαγγίῳ ἡ λέξις=καλλωπίστρια, κομμώτρια), παρ' ἀρχαίοις κουρίς (Κορ. Ἄτ. τ. 5. σ. 130)· πανδόκισσα (Στέφ. Βυζ.), Καβάλισσα (Καβαλεύς), Γήλισσα (Γηλός), κτητόρισσα (Νικ. Γρηγ. ἰστ. VII, 4. 109. Α.), μαγειρίσσα «τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ εἰς μαγειρίσσας» (Α'. Βασιλειῶν, ἡ. 13), παρ' ἀρχαίοις μαγειράινα «αὐτίκ' οὐδεὶς οὔτε μαγειράιναν εἶδε πώποτε, οὐ μὴν οὐδ' ἰχθυοπώλαιναν» (Φερεκρ. κωμ. παρ' Ἀθην. XIII σ. 612)· ἀρχόντισσα (Φραντζῆ χρον. βιβλ. δ'. κεφ. α.) «ὅς καὶ ἄλλας πολλὰς τῶν ἀρχοντισσῶν ἠγόρασε.» γειτόνισσα (Κορ. Ἄτ. τ. 1. σ. 174.) ἰδὲ Lob. path. pr. σ. 40 καὶ Matth. Gr. § 125, 5. Ὁμοίως καὶ ἡ τῆς παθητικῆς μετοχῆς ἄσα, ἥς τὸ ι καὶ σ ἐξεκρούσθη, τὸ δ' ἕτερον σ μετὰ τοῦ ν προφέρεται ὡς τσ. Ἐν Τριπόλει καὶ Κερασσοῦντι ἐκφωνεῖται πληρέστερον παχυμένισσα, χτυπεμένισσα, κτλ.

2. Διγενῆ ἐστὶ τὰ εἰς ο ς σύνθετα καὶ τινὰ τῶν ἀπλῶν καὶ ἕτερ' ἅπτα, ἃ παρατεθήσεται αὐτίκα· γέρος, γέρα· (χῆρος, χῆρα), ἔτοιμα

μος, βέβαιος, ἐλεύτερος, ἀνεγροίκιστος (ἀνόητος), ἀγρονόετος = βραδύς τὸν νοῦν (ἐκ τοῦ ἀργός=βραδύς, μεταθέσει ἀργός, καὶ νοητός), ἀνημέρετος (ἀνήμερος), πολύλογος, ἤσυχος (καὶ τριγενές)· ἔξηχος, ὁ παῖς ὁ μὴ ἄγων ἤσυχίαν ἢ λέξις εὔρηται καὶ παρὰ Δουκαγγίω ἐρμηνευομένη stultus, amens· καὶ ἐν τῷ Μ. Ἐτυμολογικῷ, ἐνθα ἀντιτίθεται τῷ φρόνιμος (σ. 696, 39)· ἀπυκνά τὰ συνεγῆ καὶ συνετά· ἢ γὰρ φρόνιμος διάνοια πεπυκνωμένη ἐστίν, ὡς περ ἢ ἔξηχος ἡραιωμένη·» ἰδὲ Γρηγ. Κορ. d. dial. σ. 211. τὸ δὲ ῥῆμα ἐξηχεῖν (ἀνόητον εἶναι) κεῖται παρὰ Πολέμωνι (Φυσιογν. 1, 22). Τραπεζουνταῖ_ιος, Τραπεζουνταῖ_ισσα (Τραπεζοῦντα, Τραπεζουνταῖος καὶ διὰ εὐφωνίαν Τραπεζουνταῖ_ιος κατὰ τὸ παλαιῖος, ἀραῖ_ιος κτλ. ἰδὲ λά.) 1, σημ. γ'. ὑποσ. (10)· οὕτω καὶ Κερασουνταῖ_ιος, Κερασουνταῖ_ισσα· τὰ δὲ οὐδέτερα Τραπεζουνταῖ_ικον, Κερασσουνταῖ_ικον, Τριπολίτες, Τριπολίτσα, Πολῖτες, Σουρμενῖτες, Σουρμενῖτσα, Ἀρμένς, Ἀρμένσῃ, Τοῦρκος, Τοῦρκσα, Ῥωμαῖ_ιος, Ῥωμαῖ_ισσα, Φράγκος, Φράγκσα· χωρέτες, χωρέτσα· Κρωμέτες (Κρωμνίτης· Κρώμνη, χωρίου ὄνομα (Κρωμέτσα, κτλ. μικροπόδαρος (μικρόπους), μακρόχερος (μακρόχειρ), μακροπρόσωπος, μαυροπρόσωπος (ὁ καταισχυνηθεὶς, κηλιδωθεὶς ἔργῳ τινὶ αἰσχρῷ ἢ μεμπτῷ), οὗ ἀντίθετον ἀσπροπρόσωπος, πλατυμάγουλος (ὁ πλατείας ἔχων παρειάς· ὁ Βυζάντιος παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ μάλα, ἀλλ' ἐμοὶ πιθανωτέρα δοκεῖ ἢ ἐκ τοῦ Λατιν. maxilla, ἢ παρῆκται ἐκ τῆς ῥίζ. μάγ-μάκ-μάσσω· ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ τὸ Λατ. mala· ἰδὲ Curt. grundz. σ. 325)· πλατυπρόσωπος, πλατύχειλος, πλατυμύτσ (πλατύς-μύτη, πλατύρριν), πατσομύτσ (ὁ πεπεισμένην τὴν ῥῖνα ἔχων, σιμός), Θηλ. πλατυμύταινα, πατσομύταινα, χοντροκοιλῆς (γάστρων), Θηλ. χοντροκοιλοῦ· χοντροκέφαλος, σκωπτικῶς=βραδύνους, ὀκνέας (ὀκνηρός), Θηλ. ὀκνοῦ καὶ ὀκνε_αρία· σκληπέας, Θηλ. σκληποῦ (ψωραλέος), μαλέας, Θηλ. μαλε_οῦ (λεπρός), τζεπρέας καὶ λεπρέας (λεπρός πρὸς περιφρόνησιν), Θηλ. τζεπροῦ καὶ λεπροῦ, μακαρῖτες, μακαρῖτσα, ἄρχοντας. ἄρχοντσα, γείτονας, γειτόνσῃ· συγγενός, συγγένεσσα· (καὶ ὡς τριγενές)· ὁ τύπος συγγενός εὐρίσκεται καὶ ἐν τῇ τοῦ Βυζαντίου

γλώσση ἐν τῇ IB'. ἑκατόντ. «κ' οἱ συγγενεῖς τοὺς συγγενοὺς καὶ πῶς τοὺς ἀπαρνοῦνται» (Στέφ. Σαχλ.) «μὲ τοὺς συγγενοὺς σου» (Πτωχοπρ. βιβλ. Β', στ. 502. Κορ. Ἄτ. τ. 1. σ. 306). Ἄνέντροπος=Ἀναίσχυντος, ἀναιδῆς, ἐν τῇ δημ. ἀδιάντροπος.

3) Μονογενῆ, εὐλαβῆς (καὶ ὡς διγενῆς, Θηλ. εὐλαβοῦσσα): μονογενῆς, ἐμπαθῆς (καὶ ὡς διγενῆ ἐμπαθοῦσα: μονογενέσσα, καὶ οὐδέτ. μονογενήν), πλάνος, μάγος, ἀκαμάτρια=ὄκνηρά, ἐξ ἀνυπάρκτου ἀρσενικοῦ ἀκαμάτης (ἄ στερ. καὶ κάμνω=ἐργάζομαι).

κθ'. Βαθμοὶ τῶν ἐπιθέτων.

Πολλὰ ἀπέβαλεν ἡ γλῶσσα ἐν τοῖς ἀπολύτοις ἐπιθέτοις: ἀλλ' ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς τὰ πάντα ὡς εἶπεῖν ἀπώλετο, ἐλαχίστων καὶ εὐτελεστάτων ἐκ τῆς πανκωλεθρίας διασωθέντων Καλλίων, οὐδέτ. καλλίον, καὶ καλλιώτερος. Μειζότερος, καὶ ἐν τῇ καινῇ Διαθήκῃ (ἐπιστ. Ἰωάνν. Γ'. γ'. 4.): καθώτερος (κατώτερος=ταπεινότερος, εὐτελέστερος, χείρων' τρανίτερος=μείζων, ἀντὶ τρανότερος. Χιούρ (=χειρόν) καὶ χειρότερος. Καλώτατος, ἀγαθώτατος.

Σημ. α'. Τὸ Καλλιώτερος βούλονται τινες τῶν παρ' ἡμῖν καλλιότερος γράφειν, τοῦ ε ὄντος μακροῦ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς: ἀλλὰ παρὰ Δωριεῦσι καὶ ἐπικοῖς ποιηταῖς ἦν βραχύ' (ιδεὲ Kühn. gr. § 122 Anm. 9): πρὸς δὲ εὐρηται καὶ ἡ λέξις παρὰ μεταγενεστέροις (ιδεὲ λεξ. Passow. ἐν λέξ. καλός καὶ Lob. Phrun. σ. 136) δι' ὧ, οἱ καὶ ἐτέρω ἐχρήσαντο τύπῳ καλώτερος, οὗ παρ' ἡμῖν τε καὶ ἐν τῇ δημῳδαί τὸ ὑπερθετικὸν καλώτατος: ὥς ὀρθότερον καλλιώτερος γράφεσθαι: ἐκ τούτου δὲ συγκοπῇ ἐγένετο τὸ ἐν τῇ δημῳδαί καλλιτέρος, ὅπερ κακῶς γράφεται καλήτερε ὑπὸ Schmidt ἐν C. St. σ. 365: καὶ ὑπὸ Κοραῆ τοῦτό τε καὶ τὰ ἐκ τούτου παραγόμενα καλητερεύω, καλλιτερίζω ἀντὶ καλλιτέρος, καλλιτερεύω, καλλιτερίζω (Ἄτ. τ. 4. σ. 211).

Σημ. β'. Τὰ ἐλλείποντα συγκριτικὰ ἀναπληροῖ ἡ γλῶσσα διὰ περιφράσεως διὰ τοῦ ἀκόμαν, ἐν τῇ δημῳδαί ἀκόμη (ἐκ τοῦ ἀκ-

μήν) = ἔτι, μάλλον· ἀκόμην ἄσκεμος, ἀκόμην καλλίων· καὶ ἐπιτατικώτερον μετὰ τοῦ κή_ἄλλο· κή_ἄλλο καλλίων, κή_ἄλλο ἄσκεμον, κή_ἄλλο γοντρός, κή_ἄλλο μακρέσσα· τὰ δ' ὑπερθετικά μετὰ τοῦ ὄλων· ὄλων καλλίων = κάλλιστος· ὄλων ἔμορφος = κάλλιστος· ὄλων ἀγαθός = ἰλιθιώτατος· καὶ ξικάλα (ἐκ-καλά) = κάλλιστα· ἐπιτατικώτερον κατὰ παρήγησιν «καλά καὶ ξικάλα» καὶ «ἀδικὰ τῶν ἀδίκων» κατὰ τὰ Ἄττικὰ «τὰ καλά τῶν καλῶν,» «τὰ κακὰ τῶν κακῶν» (Lob. path. cl. I. σ. 183).

λ'.) Ἀριθμητικά.

Ἀπόλυτα. Ἐνας καὶ εἷνας, οὐδέτερον ἕναν. ὁ ρύπος οὗτος τοῦ οὐδετέρου εὗρηται καὶ ἐν ἄσματι «Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ποίημα παραινετικόν» [Fragm. carm. gr. σ. 20, στ. 485]· «ἔσθ' ἕναν σου προτέρημα πρόσθεσ καὶ ἄλλον ἕναν» καὶ ἐν Κρητ. ἄσμ. [σ. 2, στ. 30] «ἕναν κεράκι ἀφτούμενον.» Δύο καὶ δοῖοι [ἢ δύο_οι] καὶ δοῖ [ἢ δύο']· τρί', οὐδέτερον τρία· τεσσάρ', οὐδ. τέσσερα· πέντε, ἕξ, ἑπτά, ὀχτώ, ἐννέα, δέκα, ἑντεκα, δώδεκα, δεκατρί' καὶ δεκατρί_οι, οὐδ. δεκατρία· δεκατεσσάρ', οὐδ. δεκατέσσερα· δεκαπέντε, δεκαἕξ, δεκαεπτά, δεκαοχτώ, δεκαεννέα [ἐν τοῖς χωρίοις δεκαεπτά, δεκαοχτώ, δεκαεννέα], εἴκοσ', εἰκοσιέναν, εἰκοσιδύο, εἰκοστρία, εἰκοστέσσαρα, εἰκοσπέντε, εἰκοσιἕξ, εἰκοσιεπτά, εἰκοσιοχτώ, εἰκοσιεννέα [ἐν τ. χωρίοις εἰκοσιοχτώ, εἰκοσιεννέα], τριᾶντα [ἐν τ. χωρ. τριᾶντα, ἐν Τραπεζοῦντι ἐν συνθέσει τραντάφυλλον, ἐν τῇ δημ. τριαντάφυλλον = ῥόδον, Τραντάφυλλον, κύρ. ὄν., ἐν τῇ δημ. Τριαντάφυλλος]· τριανταέναν κτλ. σεράντα, πενήντα, ἐξήντα, ἑβδομηντα, ὀγδῶντα, ἐννεήντα, ἑκατόν· διακόσ', οὐδέτ. διακόσια, τριακόσ', τρακόσια, τετρακόσ', τετρακόσια, πεντακόσ', πεντακόσια, ἑξακόσια, ἑπτακόσια, ὀχτακόσια, ἑνεακόσια [ἐν τοῖς χωρ. δύο_ἑκατόν, τρί_ἑκατόν, τέσσερ_ἑκατόν, πέντ_ἑκατόν κτλ.]· χίλ', οὐδ. χίλια· δύο_χιλιάδες, τρία_χιλιάδες, τέσσερα_χιλιάδες, ἐν_ακόσια ἐννεήντα ἐννέα_χιλιάδες, τὰ δὲ περαιτέρω ἄβαστος οἶμος. Σκυθῶν ἐρημία.

(ἀκολουθεῖ).